

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОРІВНЯЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	293 «Міжнародне право»
Освітня програма	Право
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Порівняльне кримінальне право**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **08 «Право»** за спеціальністю **081 «Право»** освітньої програми «**Право**».

Розробники: Андрушко А.В., д.ю.н., проф., завідувач кафедри кримінально-правової політики

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Кримінально-правової політики

протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

завідувач кафедри Андрій АНДРУШКО

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6 (ESTS)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180 (90+90)		
Кількість модулів – 1/1	3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4 / 3,1; самостійної роботи студента – 90 год.	Семестр:	
Вид підсумкового контролю – екзамен	V і VI	V
	Лекції:	
Форма підсумкового контролю: усна або письмова	42 год. (22 год. + 20 год.)	18 год.
	Практичні (семінарські):	
	48 год. (22 год. + 26 год.)	10 год.
	Лабораторні:	
	- год.	- год.
	Самостійна робота:	
	- 90 год. (46 год. + 44 год.)	152 год.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90/90

для заочної форми навчання – 28/152

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є: отримання студентами системи знань з кримінального права України та зарубіжних держав; акцентування уваги на зближенні кримінального законодавства різних держав; на основі матеріалу порівняльного характеру сприяти розвитку навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування нормативно-правових актів. Основними завданнями вивчення дисципліни «Порівняльне кримінальне право» є: глибоке вивчення студентами проблемних питань сучасної інтернаціоналізації кримінального права, порівняльний аналіз кримінального законодавства зарубіжних держав, розвиток у студентів правової свідомості та формування правової культури.

Відповідно до вимог освітньої програми, вивчення дисципліни «Порівняльне кримінальне право» має сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, здійснювати юридичний аналіз питань правового характеру у сфері міжнародних відносин, національного права та міжнародного права під час професійної діяльності або у процесі навчання.

Загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 5).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

№ п/п	Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
1	ОК 1	Загальна історія держави і права
2	ОК 5	Теорія держави і права
3	ОК 6	Правничі системи сучасності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
- знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національної правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі;	ПРН 3
- володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики міжнародного права;	ПРН 14
- використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ;	ПРН 15
- самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити	ПРН 19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право» є:

- активність студента в дискусії, якість його конспекту;
- виконані практичні, творчі роботи, командні проекти;
- виступи на практичних заняттях, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе;
- виконання індивідуальних та групових завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт;
- екзамен.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тестові завдання, теоретичні та практичні завдання.

Лекційні заняття передбачають викладення теоретичного матеріалу безпосередньо викладачем. Лекції охоплюють основний матеріал навчальної дисципліни.

Практичне (семінарське) заняття – це форма навчального заняття, на якому студентами обговорюються попередньо визначені теми навчальної дисципліни шляхом відповідей на питання викладача. Така форма навчання спрямована на формування у студента практичних навичок застосування теоретичних знань та чинного законодавства при вирішенні практичних завдань. Викладачем організується дискусія з проблемних питань порівняльного кримінального права, звертається увага на відмінності між кримінальним законодавством України та зарубіжних держав. Викладачем оцінюються виступи студентів, їх участь у дискусії, знання та вміння відстоювати свою позицію.

Самостійна робота та індивідуальна робота.

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу у позааудиторний час. Мета самостійної роботи – засвоїти в повному обсязі навчальну програму і сформувати самостійність як важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни – засвоєння, закріплення та систематизація відповідних теоретичних знань, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота студентів забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять. До основних форм самостійної роботи студентів належать такі: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, рекомендованих нормативних актів та літератури; вивчення та конспектування питань, передбачених для самостійного опрацювання; розв'язування ситуативних задач (казусів); підготовка до семінарських занять; підготовка до різних форм поточного контролю; підготовка до модульної контрольної роботи.

Матеріал, передбачений робочим планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із матеріалом, який опрацьовувався під час проведення навчальних занять.

Консультація.

Консультація – одна з форм навчального заняття. Консультації поділяються на групові та індивідуальні. За змістом – тематичні та передекзаменаційні. Консультації не повинні розглядатися як додаткові заняття чи підміняти їх. Студент може отримати консультацію, коли в нього з'явиться така необхідність. Студентів, які отримали незадовільну оцінку, слабо засвоюють навчальний матеріал, викладач може викликати на консультацію і за необхідності провести з ними додаткові заняття.

Консультації проводять викладачі, які ведуть лекційні курси, а також завідувачі кафедр. Форми проведення консультацій різноманітні. Найбільш поширеною є форма «запитання – відповідь», коли студенти задають питання, а викладачі відповідають на них. Інколи консультації проводяться у вигляді бесіди викладача зі студентами з питань, які розглядаються.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні та письмові відповіді на семінарських заняттях.

Форма модульного контролю: письмова з елементами тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1, T2	T3, T4	T5, T6	T7, T8		
10	10	10	10	60	100

T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8 – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T9, T10	T11, T12	T13, T14	T15, T16, T17		
10	10	10	10	60	100

T9, T10, T11, T12, T13, T14, T15, T16, T17 – теми

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента упродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента підлягають оцінці:

- активність на семінарських заняттях;
- результати контрольного тестування за темами семінарів;
- складання усного або письмового колоквіуму або виконання іншого творчого завдання;
- написання реферату та його захист;
- ведення словника або конспекту першоджерел нормативних документів, монографій тощо.

Максимальна оцінка контролю активності роботи студентів на семінарських заняттях становить 5 балів і є пропорційною відвідуванню та успішності виконання завдань. Максимальна оцінка за підготовку реферату становить 5 балів за умови його успішного захисту.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	11	30	14	30
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	1	5
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	Під час семінарських занять	5	-	-
Презентація	-	-	-	-
Реферат	1	5	-	-
Есе	-	-	1	5
Модульна контрольна робота	1	60	1	60
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання модульних завдань. Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 60 балів.

Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали завдання для самостійної роботи, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Модульне завдання виконується у формі письмових відповідей з елементами тестування. Підсумкова кількість балів складається із балів за результатами двох модулів і не може перевищувати 60 балів.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною системою за 1 модуль.

Студент, який в результаті поточного оцінювання та підсумкового контролю за модулі (середній бал за два модулі) отримав понад 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модуль студент має також право відмовитися від складання екзамену. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість вноситься загальна підсумкова оцінка. У разі, якщо студент хоче поліпшити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він має складати іспит.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за модулі отримав менше 60 балів, зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, якщо відповіді студента під час екзамену

оцінені менше ніж у 60 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Переведення даних із 100-бальної шкали оцінювання у 5-бальну здійснюється в такому порядку:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Модуль I

Тема 1. Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення

Поняття порівняльного кримінального права та його зміст. Предмет і метод порівняльного кримінального права. Значення порівняльного правознавства в галузі кримінального права. Класифікація кримінально-правових систем сучасного світу. Універсалізація кримінально-правових систем та національний інтерес.

Тема 2. Кримінально-правові системи сучасності

Поняття і типологія кримінально-правових систем сучасного світу. Історичний розвиток та характерні риси кримінально-правових систем.

Тема 3. Принципи кримінального права

Поняття та значення принципів кримінального права. Принцип законності в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Принцип вини в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Принцип заборони притягнення до кримінальної відповідальності двічі за одне й те саме діяння: порівняльно-правовий аналіз. Інші принципи кримінального права: порівняльно-правовий аналіз.

Тема 4. Джерела кримінального права

Поняття джерел кримінального права. Закон як джерело кримінального права (порівняльно-правові аспекти). Судова практика як джерело кримінального права (порівняльно-правові аспекти). Доктрина як джерело кримінального права (порівняльно-правові аспекти). Тлумачення кримінального закону. Дія кримінального закону в часі, просторі та за колом осіб.

Тема 5. Кримінальне правопорушення

Поняття та ознаки кримінального правопорушення (порівняльно-правові аспекти). Відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень (порівняльно-правові аспекти). Класифікація кримінальних правопорушень (порівняльно-правові аспекти). Кримінальний проступок (порівняльно-правові аспекти). Поняття і значення множинності кримінальних правопорушень. Форми множинності кримінальних правопорушень (порівняльно-правові аспекти).

Тема 6. Суб'єкт кримінального правопорушення

Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття та види. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність (порівняльно-правові аспекти). Осудність та неосудність в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Обмежена осудність в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Кримінальна відповідальність осіб, які вчинили кримінальні правопорушення у стані сп'яніння, за законодавством України та зарубіжних держав. Юридична особа як суб'єкт кримінального правопорушення: зарубіжний досвід.

Тема 7. Незакінчене кримінальне правопорушення

Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення. Готування до кримінального правопорушення (порівняльно-правові аспекти). Замах на кримінальне правопорушення (порівняльно-правові аспекти). Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні.

Тема 8. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття співучасті. Види співучасників (порівняльно-правові аспекти). Кримінальна відповідальність співучасників за законодавством України та зарубіжних держав. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні за законодавством України та зарубіжних держав.

Модуль II

Тема 9. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття та значення обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Необхідна оборона як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, за законодавством України та зарубіжних держав. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення, як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у кримінальному праві України та зарубіжних держав. Крайня необхідність за кримінальним законодавством України та зарубіжних держав. Фізичний та психічний примус як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у кримінальному праві України та зарубіжних держав. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у кримінальному праві України та зарубіжних держав. Виправданий ризик як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у

кримінальному праві України та зарубіжних держав. Заподіяння шкоди зі згоди потерпілого як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Юридична або фактична помилка як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Провокація злочинного діяння як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, у кримінальному праві зарубіжних держав. Інші обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, за кримінальним законодавством зарубіжних держав.

Тема 10. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття та юридична природа звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям: порівняльно-правовий аналіз. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим: порівняльно-правовий аналіз.

Тема 11. Покарання: поняття, мета, система

Поняття покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Мета покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Система покарань в кримінальному праві України та зарубіжних держав.

Тема 12. Окремі види покарань

Смертна кара у сучасному світі. Позбавлення волі на певний строк в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Довічне позбавлення волі в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Арешт як вид покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Обмеження волі як вид покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Громадські (обов'язкові) роботи як вид покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Штраф як вид покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Позбавлення прав як вид покарання в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Конфіскація майна в кримінальному праві України та зарубіжних держав. Афішування вироку як вид покарання в кримінальному праві зарубіжних держав. Види покарань, що застосовуються до неповнолітніх (порівняльно-правові аспекти).

Тема 13. Призначення покарання

Загальні засади призначення покарання (порівняльно-правові аспекти). Обставини, які пом'якшують покарання (порівняльно-правові аспекти). Обставини, які обтяжують покарання (порівняльно-правові аспекти). Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті (порівняльно-правові аспекти). Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (порівняльно-правові аспекти). Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків (порівняльно-правові аспекти).

Тема 14. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та юридична природа звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: порівняльно-правовий аналіз. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: порівняльно-правовий аналіз. Звільнення від покарання на підставі закону про амністію або акта про помилування: порівняльно-правовий аналіз.

Тема 15. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Неповнолітні як особливі суб'єкти кримінально-правових відносин. Види заходів кримінально-правового впливу, що можуть бути застосовані до неповнолітніх (порівняльно-правові аспекти). Примусові заходи виховного характеру (порівняльно-правові аспекти). Види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх (порівняльно-правові аспекти). Призначення покарання неповнолітнім (порівняльно-правові аспекти). Звільнення неповнолітнього від покарання та його відбування (порівняльно-правові аспекти).

Тема 16. Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав

Структура Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав. Особливості описання ознак кримінальних правопорушень у диспозиціях кримінально-правових норм (порівняльно-правові аспекти). Особливості санкцій кримінально-правових норм (порівняльно-правові аспекти).

Тема 17. Окремі види кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я особи (порівняльно-правові аспекти). Кримінальні правопорушення проти особистої свободи та гідності людини (порівняльно-правові аспекти). Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (порівняльно-правові аспекти). Кримінальні правопорушення проти власності (порівняльно-правові аспекти). Кримінальні правопорушення у сфері економіки (порівняльно-правові аспекти).

Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Всього годин	Лекційних	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
1.	Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення	11	4	2		5
2.	Кримінально-правові системи сучасності	9	2	2		5
3.	Принципи кримінального права	9	2	2		5
4.	Джерела кримінального права	9	2	2		5
5.	Кримінальне правопорушення	13	2	4		7
6.	Суб'єкт кримінального правопорушення	15	4	4		7
7.	Незакінчене кримінальне правопорушення	9	2	2		5
8.	Співучасть у кримінальному правопорушенні	13	2	4		7
9.	Модульний контроль	2	2			
10.	Разом по модулю I	90	22	22		46
Модуль 2						
1.	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	11	2	4		5
2.	Звільнення від кримінальної відповідальності	9	2	2		5
3.	Покарання: поняття, мета, система	9	2	2		5
4.	Окремі види покарань	11	2	4		5
5.	Призначення покарання	11	2	4		5
6.	Звільнення від покарання та його відбування	9	2	2		5
7.	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	9	2	2		5
8.	Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав	8	2	2		4
9.	Окремі види кримінальних правопорушень	11	2	4		5
10.	Модульний контроль	2	2			

11.	Разом по модулю II	90	20	26		44
	ВСЬОГО З КУРСУ	180	42	48		90

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Всього годин	Лекційних	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
1.	Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення	11	1	-		10
2.	Кримінально-правові системи сучасності	8	1	-		7
3.	Принципи кримінального права	12	2	-		10
4.	Джерела кримінального права	12	2	-		10
5.	Кримінальне правопорушення	12	2	-		10
6.	Суб'єкт кримінального правопорушення	12	2	-		10
7.	Незакінчене кримінальне правопорушення	7	-	2		5
8.	Співучасть у кримінальному правопорушенні	12	-	2		10
9.	Разом по модулю I	86	10	4		72
Модуль 2						
1.	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	12	2			10
2.	Звільнення від кримінальної відповідальності	7	-	2		5
3.	Покарання: поняття, мета, система	6	1			5
4.	Окремі види покарань	11	1			10
5.	Призначення покарання	11	1			10
6.	Звільнення від покарання та його відбування	12	-	2		10
7.	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	12	-	2		10

8.	Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав	11	1			10
9.	Окремі види кримінальних правопорушень	12	2			10
10.	Разом по модулю II	94	8	6		80
	ВСЬОГО З КУРСУ	180	18	10		152

Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення	2
2	Кримінально-правові системи сучасності	2
3	Принципи кримінального права	2
4	Джерела кримінального права	2
5	Кримінальне правопорушення	4
6	Суб'єкт кримінального правопорушення	4
7	Незакінчене кримінальне правопорушення	2
8	Співучасть у кримінальному правопорушенні	4
9	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	4
10	Звільнення від кримінальної відповідальності	2
11	Покарання: поняття, мета, система	2
12	Окремі види покарань	4
13	Призначення покарання	4
14	Звільнення від покарання та його відбування	2
15	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	2
16	Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав	2
17	Окремі види кримінальних правопорушень	4
	Усього	48

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Незакінчене кримінальне правопорушення	2
2	Співучасть у кримінальному правопорушенні	2
3	Звільнення від кримінальної відповідальності	2
4	Звільнення від покарання та його відбування	2
5	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	2

	Усього	10
--	---------------	-----------

Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення	5
2	Кримінально-правові системи сучасності	5
3	Принципи кримінального права	5
4	Джерела кримінального права	5
5	Кримінальне правопорушення	7
6	Суб'єкт кримінального правопорушення	7
7	Незакінчене кримінальне правопорушення	5
8	Співучасть у кримінальному правопорушенні	7
9	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	5
10	Звільнення від кримінальної відповідальності	5
11	Покарання: поняття, мета, система	5
12	Окремі види покарань	5
13	Призначення покарання	5
14	Звільнення від покарання та його відбування	5
15	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	5
16	Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав	4
17	Окремі види кримінальних правопорушень	5
	Усього	90

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення	10
2	Кримінально-правові системи сучасності	7
3	Принципи кримінального права	10
4	Джерела кримінального права	10
5	Кримінальне правопорушення	10
6	Суб'єкт кримінального правопорушення	10
7	Незакінчене кримінальне правопорушення	5
8	Співучасть у кримінальному правопорушенні	10
9	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	10
10	Звільнення від кримінальної відповідальності	5
11	Покарання: поняття, мета, система	5

12	Окремі види покарань	10
13	Призначення покарання	10
14	Звільнення від покарання та його відбування	10
15	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	10
16	Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав	10
17	Окремі види кримінальних правопорушень	10
	Усього	152

Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання полягає у написанні студентами рефератів відповідно до обраної ними тематики. За бажанням студента індивідуальна робота може бути виконана у формі наукової статті, тез доповіді на конференції, конкурсної наукової роботи тощо.

За індивідуальну роботу студент має можливість отримати максимум 20 балів. Результати індивідуальної роботи надаються студентом для перевірки та оцінювання за 20 днів до початку екзаменаційної сесії.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Навчально-методичний посібник.
3. Варіанти завдань для самостійної роботи студентів.
4. Варіанти модульних контрольних робіт.
5. Тематика наукових робіт з курсу.

Технічні засоби: проектор.

Обладнання: комп'ютер.

Програмне забезпечення: Windows, PowerPoint.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

I. Нормативно-правові акти:

1. Карне законодавство ФРН. Київ: ВАІТЕ, 2016. 408 с.
2. Кримінальний кодекс Королівства Іспанія / пер. на укр. мову О.В. Лішевської. Київ: ОВК, 2017. 284 с.
3. Кримінальний кодекс Республіки Польща / пер. на укр. мову В.С. Станіч. Київ: ОВК, 2017. 138 с.
4. Кримінальний кодекс Туніської Республіки / пер. на укр. мову – К.І. Мазуренко. Київ: ОВК, 2016. 104 с.
5. Кримінальний кодекс Французької Республіки / пер. на укр. мову – К.І. Мазуренко. Київ: ОВК, 2017. 348 с.
6. Criminal Code Act 1995 (Australia) / AustLII Databases. URL: <http://www5.austlii.edu.au/databases.html>
7. Criminal Code of Canada (R.S.C., 1985, с. C-46) / Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/8563/file/Canada_Criminal_code_1985_am122019_en.pdf

8. Criminal Code of the Kingdom of Belgium (1867, as of 2018) / Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/8240/file/Belgium_CC_1867_am2018_fr.pdf
9. Criminal Code of the Kingdom of Netherlands (1881) / Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/6415/file/Netherlands_CC_am2012_en.pdf
10. Criminal Code of the Republic of Hungary (2012) / Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/5619/file/Hungary_Criminal_Code_of_2012_en.pdf
11. Criminal Code of the Republic of Romania (2009, amended 2017) / Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/8291/file/Romania_Penal%20Code_am2017_en.pdf
12. Criminal Law of the People's Republic of China / OECD. URL: <https://www.oecd.org/site/adboecdanti-corruptioninitiative/46814270.pdf>
13. Indian Penal Code (Act No. 45 of 1860) / Legislative department. URL: <http://legislative.gov.in/sites/default/files/A1860-45.pdf>
14. Penal Code of Japan (Act No. 45 of 1907) / OECD. URL: <https://www.oecd.org/site/adboecdanti-corruptioninitiative/46814456.pdf>
15. Penal Code of the Kingdom of Norway (LOV-2005-05-20-28) / Lovdata. URL: https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2005-05-20-28/KAPITTEL_2#KAPITTEL_2
16. Penal Code of Turkey (2004, amended 2016) / Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/6453/file/Turkey_CC_2004_am2016_en.pdf
17. Strafgesetzbuch (Österreich) (Bundesgesetz vom 23. Jänner 1974) / Jusline. URL: <https://www.jusline.at/gesetz/stgb>
18. Title 18 of the United States Code / Legal Information Institute. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/18/1201>

II. Наукова та навчальна література:

Основна література:

19. Задоя К. Основи європейського кримінального права: навч. посібник. Одеса: Фенікс, 2024. 828 с.
20. Каменський Д.В. Відповідальність за економічні злочини у Сполучених Штатах Америки та Україні: порівняльно-правове дослідження: монографія / передне слово д-ра юрид. наук, проф. О.О. Дудорова. Київ: ВД «Дакор», 2020. 1128 с.
21. Каменський Д.В. Методологічні особливості порівняльних кримінально-правових досліджень: здобутки української та американської доктрин. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2020. № 44. С. 108–112.
22. Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. Київ: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
23. Яценко С.С. Основні питання загальної частини кримінального права іноземних держав. Навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2013. 168 с.

Додаткова література:

24. Андрушко А.В. Зарубіжний досвід кримінально-правової протидії торгівлі людьми. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2021. № 4 (18). С. 5–21.
25. Андрушко А.В. Порівняльний аналіз законодавства зарубіжних держав про кримінальну відповідальність за насильницьке зникнення. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 1. С. 308–319.

26. Андрушко А.В. Примушування як злочин проти свободи особи: зарубіжний досвід та перспективи його запозичення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 286–291.
27. Андрушко А.В. Система злочинів проти свободи, честі та гідності особи за законодавством зарубіжних держав: порівняльно-правове дослідження. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 1. С. 412–421.
28. Каменський Д.В. Кримінальна відповідальність за порушення порядку проведення абортів: порівняльно-правовий аспект. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 6. С. 582–587.
29. Каменський Д.В. Порівняльні кримінально-правові дослідження: передумови та завдання. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2014. № 9-1. С. 205–208.
30. Каменський Д.В., Дудоров О.О. Кримінально-правова охорона водної фауни в США: актуальний досвід. *Держава та регіони*. 2023. № 3. С. 111–118.
31. Манжул І.В. Інститут кримінального проступку у законодавстві зарубіжних країн. *Наукові записки*. Серія: Право. 2022. Вип. 12. С. 195–200.
32. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Суб'єкт злочинного посягання: європейський досвід. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4. Ч. 2. С. 134–142.
33. Пліш Ю. Порівняльно-правовий аналіз обмежувальних заходів за Кримінальним кодексом України та законодавством зарубіжних держав. *Публічне право*. 2021. № 1 (41). С. 134–146.
34. Ребет Л.М. Порівняльна метода в науці права / упорядкування і наукова редакція О.В. Кресіна, І.О. Кресіної. Київ – Мюнхен: Український вільний університет, Центр порівняльного правознавства Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, К.: Логос, 2017. 231 с.
35. Савченко А.В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: КНТ, 2007. 596 с.
36. Старовойтова Ю.Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. Київ: Атіка, 2012. 104 с.
37. Туляков В.О. Порівняльний метод у науці кримінального права. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2014. № 1. С. 29–40.
38. Хавронюк М.І. Компаративний метод у сучасному кримінально-правовому дослідженні: мета застосування. *Право. ua*. 2017. № 1. С. 5–9.
39. Хавронюк М.І. Наукове осмислення правової доктрини та кримінального законодавства зарубіжних країн. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2013. № 1. С. 298–347.
40. Andruszko A. Wybrane zagadnienia odpowiedzialności za handel ludźmi w prawie karnym Ukrainy i Polski. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2023. № 1. S. 6–21.
41. Eser A. *Comparative Criminal Law*. Beck, 2017. 224 p.
42. *The Oxford Handbook of Comparative Criminal Law* / ed.: M. Reimann, R. Zimmermann / Oxford academic. URL: <https://academic.oup.com/edited-volume/28168>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище ініціали)